

Olsztyn, dnia 24.09.2014 r.

PS-IV.431.1.8.2014.EP

**Środowiskowy Dom Samopomocy
„Pomost” w Olsztynie**

**ul. Leyka 17
10-687 Olsztyn**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, działając z upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, przeprowadził w dniach: 22-29 maja 2014 r. kontrolę kompleksową Środowiskowego Domu Samopomocy „Pomost” w Olsztynie przy ul. Leyka 17. Kontrola przeprowadzona została w siedzibie jednostki kontrolowanej.

W zakresie kontroli leżała ocena sposobu funkcjonowania ŚDS, standardu usług świadczonych przez Dom oraz kwalifikacji zawodowych kadry zatrudnionej w jednostce.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 22 pkt 9 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.).

W dacie kontroli oraz w całym okresie podlegającym kontroli funkcję dyrektora jednostki pełniła p. Janina Danuta Soczewka.

Ustalenia kontroli zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez dyrektora w dniu 26.08.2014 r. Do protokołu nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W wyniku ustaleń kontrolnych stwierdzono, że Środowiskowy Dom Samopomocy „Pomost” jest jednostką organizacyjną Stowarzyszenia Liderów Współdziałania Pomocy Społecznej i Medycznej na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Starszych „Pomost” w Olsztynie, powołaną 1.04.2011 r., a uruchomioną 1 listopada 2011 r.

Realizację zadania polegającego na prowadzeniu środowiskowego domu samopomocy zleca Stowarzyszeniu „Pomost” Gmina Olsztyn. Ostatnia umowa podpisana w sprawie prowadzenia Domu, zawarta została w dniu 23.01.2013 r. Termin realizacji zadania publicznego w umowie określono na 5 lat (tj. od 1.01.2013 r. do 31.12.2017 r.).

ŚDS jest placówką pobytu dziennego przeznaczona dla 60 osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, w tym nie mniej niż 20 osób z chorobą Alzheimera. Stosownie do kategorii osób, dla których jest przeznaczony, obejmuje typ C.

Na podstawie analizy dokumentacji stwierdzono, że do Środowiskowego Domu Samopomocy „Pomost” w Olsztynie typu C, uczęszczały 4 osoby przewlekłe psychicznie chore (z rozpoznaną schizofrenią) kwalifikujące się do ŚDS typu A tj. dla osób przewlekłe psychicznie chorych.

Środowiskowy Dom Samopomocy „Pomost” funkcjonuje w oparciu o statut, regulamin organizacyjny jednostki, programy działalności i plan pracy Domu.

Dokumenty określające funkcjonowanie ŚDS tj. regulamin organizacyjny, programy działalności Domu oraz plany pracy na rok 2013 i 2014 zostały uzgodnione z wojewodą oraz zostały zatwierdzone przez organ jednostki samorządu terytorialnego zlecający prowadzenie Domu.

W dacie prowadzenia kontroli w ŚDS zatrudnionych było łącznie 20 osób na podstawie umowy o pracę w ramach 15,87 etatów. Dodatkowo działania Domu wspierały 2 osoby zatrudnione na umowę zlecenie (tj. psychoterapeuta i psycholog). W wyniku kontroli dokonano oceny zgodności kwalifikacji oraz stażu pracy kadry ŚDS z przepisami: ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586).

W ramach badania kwalifikacji kadry stwierdzono, że na dzień kontroli dyrektor Środowiskowego Domu Samopomocy „Pomost” spełniał wymogi kwalifikacyjne określone w art. 122 ustawy o pomocy społecznej oraz w § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Wszystkie osoby wykonujące usługi w ŚDS, miały kwalifikacje zawodowe odpowiednie do zajmowanych stanowisk oraz spełniały wymogi w zakresie stażu pracy na stanowisku, na którym miały bezpośredni kontakt z osobami z zaburzeniami psychicznymi.

Z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy wynika, że pracownicy, których zakres obowiązków obejmuje prowadzenie treningów umiejętności społecznych, winni posiadać przeszkolenie i doświadczenie w zakresie: umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań; kształtowania nawyków celowej aktywności; prowadzenia treningu zachowań społecznych.

Z dokonanych w toku kontroli ustaleń wynika, że w dacie prowadzenia kontroli spośród pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego, których zakres obowiązków obejmował prowadzenie treningów umiejętności społecznych, 1 osoba nie posiadała wymaganego przeszkolenia w tym zakresie.

Ustalono, że w Środowiskowym Domu Samopomocy, funkcjonuje zespół wspierająco-aktywizujący. Przepis § 12 ww. rozporządzenia wyznacza wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego, tj. nie mniej niż 1 etat na 7 uczestników

w domu typu A i 5 uczestników w domu typu B lub C, przy czym w przypadku łączenia typów domów wskaźnik zatrudnienia stosuje się odpowiednio do liczby uczestników każdego typu.

W przypadku kontrolowanej jednostki wskaźnik zatrudnienia pracowników w odniesieniu do statutowej liczby uczestników wynosi 4,93 i jest zgodny z rozporządzeniem.

Z § 23 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy wynika, że kierownik domu lub upoważniony przez niego pracownik organizuje, co najmniej raz na 6 miesięcy, zajęcia i szkolenie dla pracowników w zakresie tematycznym wynikającym ze zgłoszonych przez nich potrzeb, związanych z funkcjonowaniem domu. Z ustaleń kontroli wynika, że pracownicy Domu przechodzą takie szkolenia.

Wyniki przeprowadzonej kontroli pozwalają stwierdzić, że ŚDS realizuje usługi, o których mowa w art. 51a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Obejmują one w szczególności treningi wymienione w § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W ŚDS odbywają się zajęcia klubowe przeznaczone dla osób oczekujących na przyjęcie do domu oraz byłych uczestników.

Ustalono, że na dzień kontroli indywidualne plany postępowania wspierająco-aktywizującego posiadali wszyscy uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy.

Kontroli poddano dokumentację indywidualną uczestników oraz dokumentację zbiorczą ŚDS, wyniki ustaleń zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli. Stwierdzono, że prowadzona dokumentacja odpowiada wymogom określonym w § 24 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, poza przypadkami opisanymi poniżej.

Kontrola dokumentacji indywidualnej uczestników wykazała uchybienia w zakresie:

- plany postępowania wspierająco-aktywizującego nie zawierały daty jego opracowania, nie były podpisane przez zespół wspierająco-aktywizujący, jak również nie były zaakceptowane (podpisane) przez uczestnika,
- inne dokumenty mające zastosowanie przy opracowywaniu indywidualnego planu wytwarzane przez zespół (np. karta uczestnika, szczegółowy opis planowanych działań wspierająco-aktywizujących, comiesięczne oceny aktywności uczestnika podczas zajęć terapeutycznych, ocena aktywności uczestnika w poszczególnych obszarach) nie zawierały daty ich sporządzenia,
- brak oceny realizacji planu wspierająco-aktywizującego w formie opisowej (w tym: jakie osiągnięto rezultaty pracy terapeutycznej, co ewentualnie należy zmodyfikować w planie, jakie należy podjąć działania na dalszy okres pracy z uczestnikiem).

Sporządzano jedynie co 6 miesięcy ocenę obszarów aktywności uczestnika ŚDS w formie tabelarycznej.

W toku prowadzonej kontroli udzielono dyrektorowi i pracownikom instruktażu w zakresie sporządzania indywidualnych planów wspierająco-aktywizujących, dokonywania oceny realizacji tych planów, datowania i podpisywania sporządzanych dokumentów.

W zakresie prowadzonej dokumentacji zbiorczej ustalono, że pracownicy zespołu wspierająco-aktywizującego prowadzą dzienniki zajęć w sposób określony rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy, poza jednym przypadkiem, dziennikiem prowadzonym przez psychoterapeutę, który nie stosuje w całości przepisów rozporządzenia (dot. § 24 ust. 3 pkt 2 - szczegóły opisano w protokole str. 20).

Wyniki przeprowadzonej kontroli pozwalają stwierdzić, że Środowiskowy Dom Samopomocy „Pomost” w Olsztynie spełnia standard usług określony w § 18 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Na podstawie art. 128 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.), w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami i uchybieniami, wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie oraz o niezwłoczną realizację następujących zaleceń:

1. Niezwłocznie przeszkolić instruktora terapii prowadzącego treningi umiejętności społecznych, zgodnie z wymogiem § 11 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
2. W dziennikach dokumentujących pracę pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego dokonywać zapisów zgodnie z wymogiem § 24 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
3. W przypadku 4 uczestników przewlekłe psychicznie chorych (z rozpoznaną schizofrenią) podjąć działania w kierunku re kwalifikacji do właściwego typu ŚDS.
4. W dokumentacji zbiorczej i indywidualnej Domu na bieżąco stosować zasady wynikające z instruktażu udzielonego w toku kontroli.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w terminie 30 dni podmiot kontrolowany jest zobowiązany do powiadomienia o sposobie wykorzystania uwag i realizacji zaleceń, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji zaleceń.

Jednocześnie informuję, że w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje jednostce kontrolowanej prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie uwag i zaleceń zawartych w tym wystąpieniu.

GLÓWNY SPECJALISTA

Elżbieta Pirowicz

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Witold Uziello

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Sylwia Kicińska
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie